

Ігор Іванович Сікорський (1889-1972). Видатний авіаконструктор, вчений і винахідник

Ігор Іванович Сікорський – російський і американський авіаконструктор, вчений, винахідник, філософ. Творець перших в світі: чотиримоторного літака «Російський витязь» (1913), важкого чотиримоторного бомбардувальника і пасажирського літака «Ілля Муромець» (1914), трансатлантичного гідроплана, серійного вертольота одногвинтової схеми (1942).

Ігор Сікорський народився 25 травня 1889 року в Києві. Був молодшою дитиною в родині відомого психіатра, професора Київського університету на кафедрі душевних і нервових хвороб – [Івана Олексійовича Сікорського](#) (1842-1919) – і Марії Стефанівни Сікорської, уродженої Темрюк-Черкасової.

Закінчив Морський кадетський корпус (1903–1906 роки) в Санкт-Петербурзі та Київський політехнічний інститут (1907–1911).

Навчався у Паризькій технічній школі (1906 рік).

1908–1912 роки – навчаючись у Київському політехнічному інституті, спроектував і побудував кілька гелікоптерів, літаків-біпланів. Ідею гелікоптера йому навіяли малюнки повітряного ґвинта Леонардо да Вінчі. У 1908–1912 роках побудував у Києві 6 моделей літаків та гелікоптер.

У 1910 році Ігор Сікорський розпочав створення свого першого аероплану. Свої зусилля він об'єднав з сином київського купця Федором Івановичем Билінкіним, що вже мав певний досвід у цій справі. Біплан був названий БІС № 1 (Билінкін, Йордан, Сікорський). Потім він був перебудований в літак БІС № 2, на якому 3 червня 1910 року в присутності спортивних комісарів Київського товариства повітроплавання Ігор Сікорський виконав вдалий політ по прямій довжиною в 182 м на висоті 1,2 м тривалістю 12 с. Надалі було здійснено близько 50 польотів на висоті 10 м, але з малою тривалістю.[17]

У 1911 році на своєму літаку С-5 здав іспит на звання пілота. Встановив 4 всеросійських рекорди, здійснював показові польоти, катав пасажирів. 29 грудня 1911 на літаку власної конструкції С-6 встановив світовий рекорд швидкості польоту з двома пасажирами – 111 км/год. На Московській повітроплавальній виставці був нагороджений Великою золотою медаллю, а Російське технічне товариство нагородило його медаллю «За корисну працю у повітроплаванні та за самостійну розробку аероплана своєї системи, яка дала чудові результати». Київське товариство повітроплавання нагородило знаменитого земляка золотою медаллю.

У 1912–1918 роках – головний конструктор авіаційного відділу Російсько-Балтійського вагонного заводу, конструює цілу серію нових типів літаків. Під його керівництвом були побудовані одні з перших у світі багатомоторні літаки «Гранд» («Російський Витязь») та «Ілля Муромець». Літак «Ілля Муромець» вперше піднявся у повітря 10 грудня 1913 року, а у 1914 році ним було встановлено світовий рекорд

вантажопідйомності.

На Російсько-Балтійському вагонному заводі під час першої світової війни випускались також моделі С.XVI, С.XX.

Після державного перевороту 1917 року і розвалу Російської Імперії Ігор Сікорський був змушений виїхати за кордон. 18 лютого 1918 року через вільний від більшовиків Архангельськ інженер-авіаконструктор спочатку емігрував до Лондона, а потім до Парижа. У Парижі він запропонував свої послуги французькому військовому відомству, яке дало йому замовлення на будівництво п'яти бомбардувальників. В березні 1919 переїхав до США. До 1923 року сталого заробітку не мав, періодично давав уроки пілотування та іноді читав лекції у середніх навчальних закладах.

Все змінилося 1923 року, коли Сікорський заснував авіаційну фірму, став власником конструкторсько-будівельної фірми «Sikorsky Aircraft». До 1939 року збудував близько 15 типів літаків.

У 1925–1940 роках розробив серію надзвичайно успішних літаків, які принесли США престиж та рекорди. Побудований в 1934 році на замовлення Pan American World Airways гідроплан Sikorsky S-42 встановив десять світових рекордів, а 10 серійних S-42 стали першими у світі міжконтинентальними пасажирськими лайнерами, які забезпечили регулярні рейси через Атлантичний і Тихий океани. З 1939 року перейшов на конструювання гелікоптерів одногвинтової схеми. Першим почав будувати турбінні гелікоптери, гелікоптери-амфібії.

1939 року здійснив перший політ спроектований ним гелікоптер VC-300[en]. З 1943 року його фірма стала провідним виробником вертолітної техніки за кордоном.

Гелікоптери Сікорського марки «S» 1941 року були прийняті на озброєння Збройними силами США. У цілому фірма Сікорського – «Sikorsky Aircraft» створила 17 базових літаків та 18 гелікоптерів. З придбанням ліцензій на виробництво машин цієї

марки розпочався розвиток вертольотобудування у Великій Британії та Франції. Про високу гарантію польотів на гелікоптерах І. Сікорського свідчать факти постійного використання їх президентами США як VIP-транспортних засобів.

На гелікоптерах Сікорського Sikorsky S-61 вперше здійснено переліт через Атлантику (S-61; 1967 рік) і Тихий океан (S-61; 1970; з дозаправкою у повітрі).

В еміграції Ігор Сікорський очолював толстовське і пушкінське товариства, займався філософією і богослов'ям, брав участь в діяльності монархічного руху. В 1920-1930 роки входив до складу Государевої Народи, організованої Великим князем Кирилом Володимировичем, а також до складу Російського Національного союзу в Америці, близького до «штабс-капітанського руху» Івана Солоневича.

В 1963 році Ігор Сікорський був нагороджений вищою науковою нагородою Американського товариства інженерів-механіків – медаллю ASME.

Помер Ігор Іванович у 1972 році в місті Істоні (штат Коннектикут, США). Похований на греко-католицьких кладовищі Святого Іоанна Хрестителя (Saint John Baptist cemetery) в місті Стратфорді.